

סֵדֶר הַלְמוּד לְיוֹם כ"ג שְׁבֻט:

סֵדֶר לְקוּטוּי מוֹהַר"ן הַשּׁוֹמֵר:

וַתִּזְרַח נֹר לְשׁוֹן רַצְנוֹ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה:

שָׁאֵלוּ תַלְמִידָיו אֶת רַבִּי יוֹסִי בֶן קִסְמָא, אֵימָתִי בֵּין דְּוֹד
בָּא וְכוּ'. אָמַר לָהֶן לְבָשִׁיפֵל הַשַּׁעַר הַזֶּה וַיִּבְנֶה,
וַיִּפֹּל וַיִּבְנֶה, וַיִּפֹּל, וַאֲיִן מִסְפִּיקִין לְבָנוֹתָו עַד שֶׁבֶן דְּוֹד בָּא
(סְנֵהֲדָרִין צ"ח):

(רש"י): הַשַּׁעַר הַזֶּה, שֶׁל אָרֶם, שֶׁבְּאָרֶם הָיָה בְּאוֹתָהּ הַשַּׁעַר: וַאֲיִן מִסְפִּיקִין לְבָנוֹתָו,
פַּעַם שְׁלִישִׁית:

שָׁאֵלוּ אֶת רַבִּי יוֹסִי בֶן קִסְמָא אֵימָתִי יָבוֹא בֵּין דְּוֹד וְכוּ':
אֵי דַע, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שִׁיְצָא מִפִּי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִבְרָא
מִמְנוּ מִלְאָךְ (חֲגִיגָה י"ד). וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר נִחְלַק לְכַמָּה
נִיצוּצוֹת, בְּבַחֲיִנַת (יְרֵמְיָה כ"ג): "כִּפְטִישׁ יְפוּצִין סְלַע" (עֵינן שֶׁבֶת פ"ח:).
כְּמוֹ כֵּן נִבְרָאוּ כַּמָּה וְכַמָּה מִלְאָכִים, לְפִי רַב הַנִּיצוּצוֹת. וְדְבוּר
הַכּוֹלֵל אֶת הַנִּיצוּצוֹת נִבְרָא מִלְאָךְ, שֶׁהוּא שֵׁר וְרֹאשׁ עַל הַמִּלְאָכִים
שֶׁנִּבְרָאוּ מִן הַנִּיצוּצוֹת, וְהֵם מְחַנְתּוּ. וְכָל מִלְאָךְ וּמִלְאָךְ, הוּא מְמַנְה
עַל אֵיזָהוּ דְּבָר. וְאֶפְלוּ כָּל אֵילָנוֹת וְעֵשְׂבִים יֵשׁ עֲלֵיהֶם מְמַנִּים, כַּמָּה
שָׁאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָשָׁה י'): 'אֵינן לָךְ עֹשֵׁב
מִמְטָה שֶׁאֵין לוֹ מִלְאָךְ מִלְמַעְלָה' וְכוּ'. וְכָל מִלְאָךְ מְקַבֵּל חַיּוּתָו
מִהַדְּבוּר, וּמִשְׁפִּיעַ לְתוֹךְ הַדְּבָר שֶׁנִּמְנָה עָלָיו, הֵינּוּ לְאֵיזָה עֹשֵׁב אוֹ
דְּבָר אַחֵר שֶׁהוּא מְמַנְה עָלָיו.

וְשֵׁנִי הַכּוֹחוֹת הָאֵלוּ, הֵינּוּ כֹחַ שֵׁישׁ לְמִלְאָךְ לְקַבֵּל, וְכֹחַ לְהַשְׁפִּיעַ,
מְכַנְיִם בְּבַחֲיִנַת יָדִים. בְּיַד יָמִין מְקַבֵּל חַיּוּתָו, וּבְיַד שְׂמָאל

זֶה נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר

בֵּרַךְ לְאֹמֵר מִזֶּה רִנְיָת זִצְיָל "לְעַד לְעַד מִקֻּוּה שִׁדְרָה לְעַד מִסְפְּרֵי רַבָּנָו יִהְיֶה תִיקוּן לְכָל" וְלֹא יַעֲבֹר "חֵק נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹר עַי הוֹצֵאת "נִצְחָתִי וְאֵנְחָה" שְׁעֵי יִשִּׁיבַת תִּיקוּן הַמִּידוֹת

מִשְׁפִּיעַ. בְּבַחֲיִנּוֹת: וּמִכָּה אוֹתוֹ וְאוֹמֵר לוֹ גְּדֹל' (שָׁם) וְהַכָּאָה הִיא בְּבַחֲיִנַת שְׁמַאל. נִמְצָא שְׁכָל הָרְפוּאוֹת תְּלוּיִם בַּתּוֹרָה, בְּבַחֲיִנּוֹת (מִשְׁלֵי ד): "וְלִכְל בְּשָׂרוֹ מֵרַפָּא". כִּי הַתּוֹרָה נוֹתֶנֶת כַּח לַמְּלֵאכִים, וְהַמְּלֵאכִים מִשְׁפִּיעִים לְעֹשֵׁבִים, וְעֹשֵׁבִים מֵרַפָּאִים בְּכַח הַתּוֹרָה. וּמִי שְׁפוּגִם בְּאַמוּנַת חֲכָמִים, וּפּוֹרֵץ גְּדָרָם, אֲזִי אֵין רְפוּאוֹה לְמִכְתּוֹ. בְּבַחֲיִנּוֹת (שְׁבַת ק"י): 'דְּלִמָּא חוּיָא דְרַבָּנָן טְרַקָה, שְׂאִין לוֹ אַסּוֹתָא'. כִּי הַפּוֹרֵץ גְּדָרָם, עַל־יְדֵי־זֶה מִסִּיר הַיָּדִים מִן הַמְּלֵאכִים, לְפִי בְּבַחֲיִנּוֹת הַסְּרָתוֹ מִדְּרָךְ דְּבַרֵי רַבָּנָן. וְזֶהוּ (דְּבָרִים י"ז): "לֹא תִסּוֹר מִן הַדְּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמַאל", לְפִי בְּבַחֲיִנּוֹת הַסְּרָתוֹ, אִם סָר מִדְּרָךְ דְּבַרֵי רַבָּנָן לְיָמִין, בָּזָה סָר יָמִין הַמְּלֵאךְ, וְאֵין לוֹ כַּח לְקַבֵּל. וְאִם סָר לְשְׂמַאל, בָּזָה סָר יָד שְׂמַאל מֵהַמְּלֵאךְ, וְאֵין לוֹ כַּח לְהַשְׁפִּיעַ. וּכְשֶׁנִּפְגָּם אֵיזָהוּ יָד הַמְּלֵאךְ, אֲזִי אֵין לָזָה הָאָדָם אַסּוֹתָא. כִּי זֶה הָעֹשֵׁב שָׁבוּ תְלוּי רְפוּאוֹתוֹ, אֵין לוֹ כַּח לְרַפְּאוֹת, כִּי אֵין מִשְׁפִּיעַ לוֹ:

וְזֶה בְּבַחֲיִנַת (דְּבָרִים כ"ח): "מִכָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּבָה בַּתּוֹרָה" – זֶהוּ מִיִּתַת תְּלִמְיָדֵי־חֲכָמִים, הֵינּוּ הַמִּיתָה שְׁתִּלְמִיְדֵי־חֲכָמִים מִמִּיתִין אֵיזָהוּ אָדָם. כִּי חוֹלְאֵת הַבָּאָה לְאָדָם עַל שְׁעֵבֵר עַל דְּבַרֵי רַבָּנָן, אֵין לוֹ רְפוּאוֹה, וְהוּא מֵת מִן הַחוֹלְאֵת, זֶה הַמִּיתָה בָּאָה עַל־יְדֵי מִכָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּבָה בַּתּוֹרָה. כִּי דְּבָרִים שְׂלֹא נִכְתְּבוּ בַּתּוֹרָה, נִמְסְרוּ לְחֲכָמִים, וְאֵנְחָנוּ מְצוּיִם לְשִׁמְעַ מֵהֶם. וַיֵּשׁ מִי שְׁמִזְזוּל דְּבַרֵיהֶם, וְאֵין מְאִמִּין דְּבַרֵיהֶם, מִחַמַת שְׁנִדְמָה לוֹ שְׁמִדְאוּרִיתָא אֵינוֹ כֵּן, וְעַל יְדֵי זֶה נִחְלָה בְּמִכָּה שְׂאִין לוֹ רְפוּאוֹה, וּמֵת בָּהּ. וַיֵּשׁ יִסּוּרִין שְׁל אַהֲבָה, הַשּׁוֹלְטִין עַל הָאָדָם שְׁהוּא צְדִיק, וְהוּא מְכָה בְּיִסּוּרִין, וְאֵין רְפוּאוֹתוֹ תּוֹלָה בְּרְפוּאוֹת עֹשֵׁבִים. כִּי הוּא אִישׁ צְדִיק, וְלֹא פָּגַם יְדֵי הַמְּלֵאךְ, וְהַיָּדִים הֵם שְׁלִמִים. וְזֶה (שִׁיר

השירים (ב): "כי חולת אהבה אני, שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני". הינו חולת אהבה, יכולה היא לשלט על איש אחד, ואין רפואתו תולה בתידים הנ"ל. כי הידים בבחינתו הם שלמים, בבחינת: "שמאלו תחת" וכו'.

וזהו (ברכות ה): כשפא רבי יוחנן לתנא שנחלה ביסורין, ואמר לו חביבין עליך יסורין, אמר לא וכו', אמר לו הב לי ידך וכו'. כי רבי יוחנן סבר שאלו יסורין הן יסורין של אהבה, וזהו ששאל אותו חביבין עליך יסורין, ששאל אותו: 'אם חביב עליי היסורין, הינו אם יסורין של אהבה הם. והשיב לו: לא וכו'. וכששמע רבי יוחנן שהיסורים לא של אהבה הן, חשב דילמא פגם, חס ושלום, בידי הנ"ל, ובשביל זה אין לו רפואה. וזה שאמר לו: 'הב לי ידך'. כדי שידע אם פגם בדברי רבנן, חס ושלום, כנ"ל. ותקף כשיהב לו ידא, אוקמוהו. כי לא היה יסורין של אהבה, ולא פגם בידיים, ובשביל זה היה יכול לחיות ולקום מחליו:

וזהו, (איוב כ"ד): "ומשך אבירים בכחו יקום ולא יאמין בחייו". כי על ידי שאין מאמין בתלמידי חכמים הנקראים חיים, כמה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ברכות י"ח): "ובניהו בן יהוידע בן איש חי" – 'צדיקים אפלו במיתתם נקראים חיים'. על ידי זה, הוא נופל בחולאת אשר לא יאמין בחייו. הינו שאין שום אדם מאמין שיהיה מחלי זה, כי אין רפואה למכתו כנ"ל. ותקונו, שיקים אמונה הנפולה, ויאמין אמונת חכמים. וזהו: "יקום ולא יאמין בחייו", הינו זה שלא האמין בחכמים הנקראים חיים, יקים זאת האמונה הנפולה. ועל ידי זה יקום מחולאת הזאת שלא האמין עד עכשו שום אדם שיש לו שום רפואה על מכתו, ועל

משיח ויבנה שערי הקדושה:

סדר ה"י מוה"ר"ן הי"פני:

שמט (י) פעם אחת היתה משיבחה את הספר שלו מאד, ואמר שיכולין להיות נעשה בעל תשובה נמור על ידי למוד הספר שלו. והיה חפץ ומשתוקק מאד שיידפסו ספרו עוד כמה פעמים ויתפשטו בעולם. ואמר שיהיו בני אדם שילמדו ויתפללו על ידי הספר הזה. ואמר שמי שישב ויעסק בספריו רק בלי קנטור ונצחון, ויסתכל בו באמת אז בודאי יהיו נבקעין אצלו כל גידי קשיות לבבו. (ואמר בזו הלשון: סע וועט אים אלע אדערן טרענען).

ואמר שכל אדם צריך להשתדל לקנות הספר שלו. ומי שאין לו כמה לקנות [ימכר וכו' שיש לו ויקנה זה הספר שלו, ומי שאין לו] וכו' ימכר כר מתחת ראשו ויקנה הספר שלו. ועוד ספר מזה ועין במקום אחר עוד מזה.

ואמר שהספר שלו יהיה חשוב מאד, ויבקשוהו ויחפשוהו מאד וידפסו ויחזרו וידפסו כמה וכמה פעמים ויהיה חשוב מאד, רק נכספתי לראות זאת ואהיה אני עומד ומסתכל וכו'. ואמר שהמאמרים שכתב בעצמו גם הלשון לבד הוא מסגל מאד כי הם כללים:

שנ (יא) שמעתי מפיו הקדוש שאמר שהתורה שלי היא כלה בחינות:

שנא (יב) בשעה שפרכו הספר לקוטי מוה"ר"ן הראשון בעת שהיו הקונטרסים בכתב אמר. לכם נדמה שזה דבר פשוט. הלא כמה עולמות תלויים בזה. וצריכין להרחיב הדבור בזה כל מה שעבר באותה העת ואם ירצה השם יתבאר במקום אחר בעזרת השם:

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

בִּרְכָה לְאָמֵר מִזֶּה רִנְיָת זִי"ל "לֹא אֲנִי מִקֹּדֶשׁ שִׁדְרָה לְאֶחָד מִסִּפְרֵי רַבָּנוּ יְהִי תִיקוֹן לְכָל" ❦
❦ "חֵק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹר עַי הוֹצֵאת "נִצְחָתִי וְאֵנָח" שְׁעֵי יְשִׁיבַת תִּיקוֹן הַמִּידוֹת ❦

שֶׁנֶּב (יג) אָמַר, הַבֵּעַל דָּבָר יָכוֹל לְחַפּוֹת וּלְכַסּוֹת אֶת הָעֵינַיִם מְאֹד
אַבָּל בְּלֹא זֶה הָיָה הַסֵּפֶר עוֹשֶׂה הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹל מְאֹד בְּעוֹלָם. (וְאָמַר
בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: דָּעַר בַּעַל דָּבָר קָעַז זַיִיעַר פֶּאָר שְׁטַעֲלִין, אָבְעַר זוֹסֵט, וּוּאֵלֵט דָּאָם סֵפֶר מְחִיב
גִּיּוּועֵן אֶ גְרוֹיִסֵן בְּרֵאדְ צו טָאָהֵן אוֹיף דָּעַר וּוּעֵלֵט):

שֶׁנֶּג (יד) אָמַר שְׂיִוִדֵעַ כָּל הַצְּדִיקִים שְׁהִיוּ מֵאָדָם הָרֵאשׁוֹן עַד עַכְשָׁיו
מֵאִיזָה מְקוֹם הָיוּ, וּמֵאִיזָה מְקוֹם הֵם אֹמְרִים תּוֹרָה, וּבְאִיזָה מְקוֹם
נִשְׁאַרוּ בְשַׁעַת הַסִּתְּלָקוֹתָם וְהַתְּחִיל לְחַשֵּׁב הַבֵּעַל-שֵׁם-טוֹב זְכוּרוֹנוֹ
לְבָרְכָה מִבִּינָה, וְהַמְגִיד זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה מִחֲכָמָה, אֶף-עַל-פִּי שְׁבִינָה
לְמַטָּה מִחֲכָמָה אֶף-עַל-פִּי-כֵן הָיָה אֹמֵר תּוֹרָה מֵאוֹתָהּ הַבִּינָה
שְׁהִיא לְמַעְלָה מִחֲכָמָה. רַבִּי בְרוּךְ זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה מִבִּינָה שְׁהִיא
לְמַטָּה מֵאוֹתָהּ הַחֲכָמָה, אַבָּל אֲנִי אֹמֵר תּוֹרָה [מִמְקוֹם שֶׁהוּא לְמַעְלָה
מֵאֵלּוּ הַמְקוֹמוֹת, וְאֵפִילוּ אִם בָּא אֲצִלִי תּוֹרָה מֵאֵלּוּ הַמְקוֹמוֹת, אִינִי רוֹצֵה בָהֶם, כִּי אֲנִי רוֹצֵה
רַק חֲדָשׁוֹת. וְאִיךְ שֶׁהוּא מִקְבֵּל תּוֹרָה מִמְקוֹם שֶׁלֹּא קִיבַל שֵׁם שׁוֹם אָדָם מֵעוֹלָם. כֵּן שִׁמְעֵתִי
בְּשֵׁם אַחֲרִים בְּשֵׁמוֹ. וְגַם] שְׁמַעְתִּי פֶעַם אַחַת שֶׁהַתְּפֹאָר בְּשִׁבְחַ גְּדֻלַּת
תּוֹרָתוֹ, וְאָמַר אֲזוֹ בְּתוֹךְ דְּבָרֵי הַתְּפֹאָרוֹתָיו, הֲלֹא אֲנִי יוֹדֵעַ מֵהֵיכָן
אֲנִי לֹזְקֵה אוֹתָם. וְהַמּוֹבֵן מִדְּבָרָיו וּמִתְּנוּעוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים אֲזוֹ הָיָה,
שֶׁהוּא לֹזְקֵה תּוֹרָתוֹ מִמְקוֹם גְּבוּהָ וְעֲלִיוֹן מְאֹד:

סֵדֶר לְקוֹטֵי עֲצוֹת הַיּוֹמֵי:

גְּמִי מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עֲזוֹת דְּסִטְרָא-אַחָרָא וְאִינוּ מִתְּבַיֵּשׁ מִצְּדִיקֵי-אַמֶּת
וִירָאִים וּכְשָׂרִים, בְּיָדוּעַ שֶׁלֹּא עָמְדוּ רַגְלֵי אֲבוֹתָיו עַל הַר-סִינַי,
וּפּוֹגֵם בְּקִדְשֵׁת הַתְּפִלִּין, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֵץ-הַחַיִּים, וּמְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ
בְּאֵילָנָא דְּמוֹתָא, וּמְגַרְשִׁין אוֹתוֹ מִהַגֵּן-עֵדֶן וְיוֹרֵד לְגִיהֵנוֹם.
וְכַשֵּׁעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה וּמִתְּבַיֵּשׁ עַל עוֹנוֹתָיו, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹחֲלִין לוֹ מִיָּד,
וּמְחִזִּיר לְעֲצָמוֹ הַדַּעַת וְהַמַּחִין, וּמְגַרְשׁ הָרוּחַ-שְׁטוֹת מִקְרָבוֹ, וְזוֹכֵה
לְבְּחִינַת אוֹר הַתְּפִלִּין, שֶׁהֵם בְּחִינַת קְרוֹן אוֹר הַפָּנִים, בְּחִינַת

עֵץ־הַחַיִּים וְכוּ' כַּנ"ל (שם).

ז עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה עַל־יְדֵי הַבוּשָׁה. כִּי צָרִיךְ הָאָדָם לְהִתְבַּיֵּשׁ בְּעֵצְמוֹ
 מְאֹד מְאֹד, כִּי עֵבֶרָה הִיא בּוֹדַאי בּוּשָׁה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כִּי עֵבֶרָה
 אֵינָה שִׁיכָה וְרֵאוּיָה לְיִשְׂרָאֵל כָּלֵל, כִּי אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי רָחוּק בְּשָׂרְשׁוֹ
 מֵעֵבֶרָה לְגַמְרִי, וּבּוֹדַאי אֵין נָאָה לְאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי שִׁיְהִיוּ לוֹ עֵבֶרָה,
 חֵם וְשָׁלוֹם. אֲבָל גַּם כְּשֶׁרוּצָה לַעֲשׂוֹת מִצְוָה, רָאוּי שִׁיְהִיָּה לוֹ גַּם־כֵּן
 בּוּשָׁה גְדוּלָּה, כִּי אֵיזָה זְכוּת יֵשׁ לוֹ שִׁיזְכָּה לַעֲשׂוֹת הַמִּצְוָה? וְאֵיךְ
 יַעֲיֹז פָּנָיו לְכַנֵּם בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִצְוָה? וַיִּשְׁעַר בְּדַעְתּוֹ לְפָנָי
 מִי הוּא עוֹשֶׂה הַמִּצְוָה, וְגַם גְּדֹל מַעְלֹת הַמִּצְוָה, כִּי עֵצֶם יִקָּר
 מַעְלַת הַמִּצְוָה בְּעֵצְמָה אֵין לָהּ שְׁעוֹר, וּבּוֹדַאי רָאוּי שִׁיפֹל עָלָיו
 בּוּשָׁה גְדוּלָּה כְּשֶׁבָּא לַעֲשׂוֹת אֵיזָה מִצְוָה, וְאֵיךְ הוּא בָּא לַחֲטֹף
 הַתְּפִלִּין שֶׁהֵם כְּתָרֵי דְמַלְכָּא וְלְהַנִּיחָם פְּתָאֵם עַל הָרֵאשׁ? בּוֹדַאי
 רָאוּי שִׁיפֹל עָלָיו בּוּשָׁה גְדוּלָּה. וְאִם הָיָה לְהָאָדָם בּוּשָׁה, הָיָה
 מִתְבַּיֵּשׁ מִלְּפָנָיו יִתְבַּרֵךְ אֲפֹלוֹ לְקַח הַמַּאֲכָל לְתוֹךְ פִּיו, כִּי אֵיזָה
 זְכוּת יֵשׁ לוֹ שִׁיְהִיָּה לוֹ אֲכָל? אֵךְ עֵקֶר הַבוּשָׁה זּוֹכִין עַל־יְדֵי שְׂרוּאִים
 אֶת עֵצְמוֹ עִם הַצְּדִיק הָאֱמֶת, וְעַל־יְדֵי־זֶה זּוֹכִין לְתְּשׁוּבָה, כִּי עֵקֶר
 הַתְּשׁוּבָה הוּא עַל־יְדֵי הַבוּשָׁה כַּנ"ל, וְעַל־יְדֵי־זֶה זּוֹכִין לַעֲנָוָה
 אֱמֶתִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנָוָה שֶׁל מִשְׁה רַבְּנוֹ, שֶׁהוּא עֵקֶר הַחַיִּים,
 בְּחִינַת חַיִּים נְצַחִים שֶׁל עוֹלָם הַבָּא (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן תְּנִינָא ע"ב).

בגדים

ח צָרִיךְ לְשָׁמֵר מְאֹד אֶת הַבְּגָדִים שֶׁלֹּא יִבְזֶה אוֹתָם, רַק לְשָׁמֵר
 הַיָּטֵב מִכְּתָמִים וְלְכָלוּךְ, כִּי הַבְּגָדִים בְּעֵצְמָן הֵם דְּנִים אֶת הָאָדָם
 אִם אֵינּוּ מְכַבְּדִם כָּרְאוּי. וְכָל מִי שֶׁהוּא גְּדוֹל בְּיוֹתֵר, צָרִיךְ לְשָׁמֵר
 אֶת הַבְּגָדִים בְּיוֹתֵר, כִּי כָּל מִה שֶׁגְּדוֹל יוֹתֵר, מְדַקְדָּקִין עִמּוֹ יוֹתֵר
 (לִיקוּ"מ כ"ט).

ההוא הָיָה עָנִי גָדוֹל וְלֹא הָיָה לוֹ דָבָר עַל הוֹצָאוֹת וְרַפּוּאוֹת בְּיוֹם
הַשַּׁבָּת בְּשָׁעָה שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב עַל הַשְּׁלֶחַן בְּסַעֲדַת שִׁחְרִית, עָנָה רַבֵּנוּ
זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, וְאָמַר לְאוֹתָן הַיּוֹשְׁבִין סְבִיבוֹ שְׁזֵה הָאִישׁ בְּיַד־אֵי
יֵשׁ לוֹ אֲמוּנָה, וְהַשִּׁיבוּ: הֵן וְכַפֵּל הַדְּבָרִים וְדַבֵּר מִזֶּה קֶצֶת אִם יֵשׁ
לוֹ אֲמוּנָה, וְהַשִּׁיבוּ: הֵן אַחֲרַי כִּי צָוָה רַבֵּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, פִּתְאֻם
לְהָאִישׁ הַנַּ"ל שִׁיזְרִיד יָדוֹ וְנִבְהַל מְאֹד, וְכָל הָעַם נִבְהָלוּ וְנִשְׁתַּוְּמוּ,
כִּי הָיָה דָבָר תְּמוּהָ מְאֹד מְאֹד, כִּי זֶה הָאִישׁ הָיָה חוֹלָה בְּיָדוֹ זְמַן
רַב שָׂאִינוּ יָכוֹל לְהוֹרִיד יָדוֹ וְעַכְשָׁיו יוֹרִידָנָה פִּתְאֻם?! אֲבָל תִּכְרַח
שְׁצִוָה רַבֵּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, גִּזַּר אֲמַר וַיִּקָּם וְתִכְרַח לְקַחוּ מִמֶּנּוּ
הַמְטַפַּחַת שֶׁהִיְתָה יָדוֹ תְלוּיָה עָלֶיהָ בְּצִוְאוֹרוֹ וְהוֹרִיד יָדוֹ תִכְרַח וְהָיָה
גַם מִפְרָסָם לְעֵין כָּל שְׁנַתְרַפָּא יָדוֹ תִכְרַח בְּאוֹתָהּ הַשָּׁעָה וְתִכְרַח חֲזָרָה
יָדוֹ לְבִרְיָאוֹתָהּ וְאִיתְנָה כְּשֶׁאָר כָּל אָדָם עַד הַיּוֹם הַזֶּה כְּאֵלָה
וְכֵאֵלָה נִרְאוּ מִמֶּנּוּ כִּמְהָ מוֹפְתִים נוֹרָאִים לְפָרְקִים אֲךָ בְּעֵת שֶׁהָיָה
עָנִין הַנַּ"ל שֶׁל הָאִישׁ הַנַּ"ל, אַחֲר־כֵּן בָּאתִי אֵלָיו וְסִפַּר עִמִּי קֶצֶת
מִזֶּה וְהָיָה לְרַבֵּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, אֲזִיזָה מְחוּשׁ וְחוֹלָאֵת וְאָמַר אֲזִי
שְׁבַכְלָ עֵת שֶׁהוּא עוֹשֶׂה אִיזָה דְבָר מוֹפֵת יֵשׁ לוֹ יְסוּרִים אַחֲר־כֵּן
תָּמִיד וְאָמַר שְׁבַכְלָ פֶּעַם שֶׁהוּא עוֹשֶׂה אִיזָה דְבָר הוּא מְבַקֵּשׁ אַחֲר־
כֵּן מֵהַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ שִׁישְׁתַּבַּח הַדְּבָר:

סדר שְׁלַחַן עֲרוּף הַיּוֹמִי:

סימן רצו (א) סדר הבדלה יין בשמים נר הבדלה וסימנך
יבנ"ה וצריך ליזהר שלא יהא הכוס פגום: הגה ונהגו
לומר קודם הבדלה שעושים בבית הנה אל ישועתי וגו' כוס ישועות אשא
וגו' ליהודים היתה אורה וגו' לסימן טוב ובשעת הבדלה יתנו עיניהם בכוס
ובנר ונוהגין לשפוך מכוס של יין על הארץ קודם שסיים בפה"ג כדי שלא
יהיה הכוס פגום וטעם השפיכה דאמרינן כל בית שלא נשפך בו יין כמים

זֶקֶן נֶתָן וְלֹא יַעֲבֹר

בִּרְכַת חַמֵּר מְזֻהָרִית זִצְיָל "צֶדֶק צֹנִי מִקֹּדֶשׁ שִׁדְךָ צֶדֶק מִסְפְּרֵי רִבְצוֹ יִהְיֶה תִיקוֹן לְכָל" ❦
❦ חֶק נֶתָן וְלֹא יַעֲבֹר יֵצֵא לְאוֹר עַי הוֹצֵאת "נִצְחָתִי וְאֵנֶכָה" שְׁעֵי יֹשִׁיבֵת תִיקוֹן הַמִידוֹת ❦

אין בו סימן ברכה ועושיין כן לסימן טוב בתחלת השבוע גם שופכין מן הכוס לאחר הבדלה ומכבין בו הנר ורוחצים בו עיניו משום חיבוב המצוה: (ב) אין מבדילין על הפת אבל על השכר מבדילין אם הוא חמר מדינה והוא הדין לשאר משקין חוץ מן המים. הגה וטוב יותר להבדיל על כוס פגום של יין מעל שכר (אבודרהם) ונהגו להבדיל במוצאי פסח על שכר ולא על יין משום דחביב עליו. וביו"ט שחל להיות במו"ש שיש בו קידוש שהוא נאמר על הפת י"א שאגב הקידוש מבדילין ג"כ עליו ויש אומרים שיותר טוב לומר הקידוש והבדלה שניהם על השכר: (הגה והסברא ראשונה עיקר): (ג) אם אין לו יין ולא שכר ושאר משקין י"א שמותר לו לאכול ויש אומרים שאם מצפה שיהיה לו למחר לא יאכל עד למחר שיבדיל ואם אין לו אלא כוס אחד ואינו מצפה שיהיה לו למחר מוטב שיאכל קודם שיבדיל ויברך עליו בהמ"ז ואח"כ יבדיל עליו ממה שיברך ברכת המזון בלא כוס לדברי האומרים דבהמ"ז טעונה כוס ולדברי האומרים דאינה טעונה כוס לא יאכל עד שיבדיל ומיירי שכוס זה לא היה בו אלא רביעית בצמצום וכבר היה מזוג כדינו שאם היה משים בו מים יותר לא היה ראוי לשתיה שאל"כ לד"ה מבדיל תחלה ושותה ממנו מעט ומוסיף עליו להשלימו לרביעית ומברך עליו בהמ"ז: (ד) מי שאין ידו משגת לקנות יין לקידוש ולהבדלה יקנה להבדלה משום דקידוש אפשר בפת: (ה) אם אין ידו משגת לקנות שמן לנר חנוכה ויין להבדלה נר חנוכה קודם: (ו) אומר הבדלה מיושב: הגה ויש אומרים מעומד (אגודה וכל בו ואגור) וכן נוהגין במדינות אלו ואוחז היין בימין וההדס בשמאל ומברך על היין ושוב נוטל ההדס בימין והיין בשמאל ומברך על ההדס ומחזיר היין לימינו: (ז) אפילו שמעו כל בני הבית הבדלה בבית הכנסת אם נתכוונו

שלא לצאת מבדילים בבית: (ח) נשים חייבות בהבדלה כשם שחייבות בקידוש ויש מי שחולק. הגה ע"כ לא יבדילו לעצמן רק ישמעו הבדלה מן האנשים:

סימן רצז (א) מברך על הבשמים אם יש לו ואם אין לו אין צריך לחזור אחריהם: (ב) אין מברכין על בשמים של בית הכסא ולא על של מתים (ודוקא) הנתונים למעלה ממטתו של מת ולא על בשמים שבמסיבות עובדי כוכבים דסתם מסיבתן לעבודת כוכבים. הגה ואם בירך על בשמים אלו לא יצא וצריך לחזור ולברך על אחרים (כ"י בשם א"ח): (ג) שקים מלאים בשמים שמימימים האינם יהודים תוך קנקני היין אע"פ שמותר להריח בהם אין מבדילין עליהם: (ד) נהגו לברך על ההדס כל היכא דאפשר: הגה ויש אומרים דאין לברך על הדס היבש דאינו מריח רק על שאר בשמים (טור בשם הר"ר אפרים והר"א מפראג) וכן נהגו במדינות אלו ונ"ל דיש להניח גם הדס עם הבשמים דאז עושין ככ"ע: (ה) מי שאינו מריח אינו מברך על הבשמים אא"כ נתכוין להוציא בני ביתו הקטנים שהגיעו לחינוך או להוציא מי שאינו יודע:

סדר לקוטי תפילות הימים:

תשנ: אָנָּה ה' מָלֵא רַחֲמִים, חוּמַל דְּלִים שׁוֹמֵעַ אֲנָקַת אֲבִיוֹנִים, חוּם וְחַמַּל עָלֵינוּ לְמַעַן שְׂמֹךְ לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְמַעַן חַסְדֶיךָ הָעֲצוּמִים, לְמַעַן הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים, וְעֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ וְזַכְּנוּ מִהָרָחָק לְאֲמוּנַת חַכְמִים בְּשִׁלְמוֹת בְּאַמֶּת וְתַעֲזָרְנוּ לְתַקַּן פְּגָם אֲמוּנַת חַכְמִים שֶׁפָּגַמְנוּ מִנְּעוּרֵינוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְתַטְהֵרְנוּ מִכָּל הַגְּלוּלִים וּמִכָּל הַטְּנֵפֹת הַנְּמָשְׁכִים וְעוֹלִים אֶל הַמַּחַח חֵם וְשָׁלוֹם עַל־יְדֵי פְּגָם אֲמוּנַת חַכְמִים כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים נִפְּגָם דַּעֲתָנוּ וְנִתְבַּלְבַּל מְאֹד עַל־יְדֵי פְּגָם אֲמוּנַת חַכְמִים, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה עוֹלִים

זֶקֶק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

בִּרְלִי לְאָמֵר מִזֶּה רִנִּיתִי זִצְיָיִל "לְעֵד לְעֵד מִקֻּוֹה שִׁדְּךָ לְעַד מִסְפְּרֵי רַבְּנוּ יִהְיֶה תִּיקוֹן לְכָל" ❦
❦ "חֵק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹר עַיִן הוֹצֵאת "נִצְחָתִי וְאֵנְחָה" שְׁעֵי יִשִּׁיבַת תִּיקוֹן הַמִּידוֹת ❦

בְּכָל עֵת עֲשָׂנִים סְרוּחִים אֶל הַמַּחַ, וּמִסְבָּבִין אֶת דַּעְתָּנוּ, וּמַעֲקָמִים
וּמַבְלָבָלִים אֶת דַּעְתָּנוּ וּלְבַבְנוּ מְאֹד, סְבוּנוּ גַם סְבָבוֹנוּ, וַיִּמָּרְרוּ אֶת
חַיֵּינוּ מְאֹד בְּקִשְׁיוֹת וּבְלָבוּלִים וּמַחְשְׁבוֹת זָרוֹת וְשִׁנְעוֹן וְטֵרוֹף
הַדַּעַת וְעִקְמִימִיּוֹת הַלֵּב הַרְבֵּה מְאֹד הַבִּיטָה בְּעֵנֵינוּ כִּי רַבּוּ
מִכְאוּבֵינוּ וְצָרוֹת לְבָבְנוּ:

תִּשְׁנֵא: אָבִינוּ מֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם, רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
בְּרַחֲמֶיךָ הָעֲצוּמִים, בְּרַחֲמֶיךָ הַגְּדוֹלִים, בְּרַחֲמֶיךָ הַטּוֹבִים, כִּי לֹא עַל
צְדָקוֹתֵינוּ אֲנִיחָנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
רַחֲמֶיךָ רַבִּים ה' כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיֵּינוּ וְטַהַר רַעֲיוֹנֵנוּ וְלִבְנוּ לְעִבּוֹדְתֶךָ
בְּאַמַּת וּתְגַרְשׁ וּתְרַחֵק וּתְבַטֵּל מִדַּעְתָּנוּ וּמִלְּבָבְנוּ כָּל מִינֵי בְלָבוּלִים
רָעִים וְכָל מִינֵי מַחְשְׁבוֹת רָעוֹת שֶׁהִרְגַּלְנוּ בָּהֶם וְנִזְכָּה לְטַהַר וּלְכַבֵּם
וְלִרְחֹץ אֶת מַחְנוּ וּמַחְשְׁבֹתֵנוּ וּלְבָבְנוּ מִכָּל מִינֵי טַנוּפוֹת וְלִכְלוּכִים
וּמִכָּל הָעֲשָׂנִים סְרוּחִים וְלֹא יַעֲלוּ וְלֹא יִבּוֹאוּ עַל לִבְנוּ וְדַעְתָּנוּ כָּלֵל,
וְנִזְכָּה לְקַדֵּשׁ אֶת מַחְנוּ וּמַחְשְׁבֹתֵנוּ וּלְבָבְנוּ מֵעַתָּה בְּקִדְשָׁה
וּבְטַהַר גְּדוֹלָה, וְנִזְכָּה לְמַחְשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת תָּמִיד בְּלִי שׁוּם בְּלָבוּל
הַדַּעַת כָּלֵל:

תִּשְׁנֵב: וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ אָבִינוּ שְׂפִשְׁמִים אֲדוֹן כָּל, אֲדוֹן
הַשָּׁלוֹם, מֶלֶךְ שֶׁהַשָּׁלוֹם שָׁלוֹ, וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ בְּרַכָּה וְחַיִּים וְשָׁלוֹם,
וְתִצִּילֵנוּ מִכָּל מִינֵי מְרִיבוֹת וּמַחְלָקֹת וְהִגֵּן בְּעַדְנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ
אוֹיֵב דָּבָר וְחָרֵב וְרָעַב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ הַצִּילֵנוּ
נָא מִיַּד אוֹיְבֵנוּ וְרוֹדְפֵינוּ בְּגַשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת, הַצִּילֵנוּ מִכָּל
הַחוֹלָקִים וְהַשׁוֹנְאִים וּמִכָּל הַמַּלְשִׁינִים הַדּוֹבְרִים רָע עַל נַפְשֵׁנוּ וּמִכָּל
הַמְקַטְרָגִים, וְתִסְכֹּר אֶת פִּיהֶם, "וְלֹא תִעַשְׂנָה יְדֵיהֶם תְּשִׁיחַ", וְכָל
הַקָּמִים עָלֵינוּ לְרָעָה, מְהַרְהֵרָה הַפֵּר עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחְשְׁבָתָם וַיְקַיֵּם
בָּהֶם מִקָּרָא שְׁכָתוֹב: "עֲצוּ עֲצָה וְתִפֹּר, דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יִקוּם, כִּי

עָמְנוּ אֵל" וְנֹאמַר: "ה' הִפִּיר עֲצַת גּוֹיִם, הִנִּיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים" וְשִׁמְרָנוּ וְהִצִּילָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים שְׁלֹא יִזִּיק לָנוּ הַמַּחְלָקֶת כָּלָל, לֹא בְּגִשְׁמִיּוֹת וְלֹא בְּרוּחַנִיּוֹת, רַק נִזְכָּה עַל־יְדֵי הַמַּחְלָקֶת לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל כָּל חַטָּאֵינוּ וְעִוְוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, וּבִפְרָט עַל פְּגַם אֱמוּנַת חַכְמִים אֲשֶׁר פָּגַמְתִּי בְּכָבוֹד חַכְמִים אֲמֵתִיִּים וּבִסְפָרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים, וְלֹא הֶאֱמַנְתִּי בָּהֶם בְּשִׁלְמוֹת בְּאַמֶּת, וְהָיוּ דְבָרֵיהֶם אֲצִלִּי לְמוֹתָר, וְלֹא הָיוּ יְקָרִים וְחֹשׁוּבִים בְּעֵינַי דְּבָרֵיהֶם וּסְפָרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים:

תִּשְׁנֶה: אֲנִי ה' זָכַנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְתַקֵּן כָּל זֶה, שְׂאִזְכָּה לְחוּם עַל נַפְשִׁי, וּלְהַסְתֵּכַל עַל עֲצָמִי הַיָּטֵב, וּלְהַבִּין וּלְהַשְׁכִּיל מִתּוֹךְ הַמַּחְלָקֶת שְׁחֹלְקִים עָלַי, עַד הֵיכָן פָּגַמְתִּי בְּאַמוּנַת חַכְמִים, וּלְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל זֶה, וּלְתַקֵּן כָּל מַעֲשֵׂי מַעֲתָה וְאִזְכָּה לְקִיּוֹם דְּבָרֵי הַחַכְמִים הָאֲמֵתִיִּים, וּלְבָלִי לְסוּר מִדְּבָרֵיהֶם יָמִין וּשְׂמָאל, וְאִזְכָּה שִׁיחֲזֹרוּ וַיִּחְשְׁבוּ בְּעֵינַי כָּל סְפָרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים, וַיְהִיוּ יְקָרִים בְּעֵינַי מִפֹּז וּמִפְּנִינִים, וְכָל חֲפָצִים לֹא יִשׁוּ אֲצִלִּי נֶגֶד כָּל סֵפֶר וְסֵפֶר מִדְּבָרֵי הַחַכְמִים הָאֲמֵתִיִּים וַיִּתְרַבוּ מְאֹד הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים בְּעוֹלָם עַד אִין קִץ וְנִזְכָּה עַל־יְדֵי תִשׁוּבָתֵנוּ בְּשִׁלְמוֹת, שִׁיחֲזִיחַ נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי־זֶה סֵפֶר קְדוֹשׁ לְמַעַלָּה בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, כְּמוֹ שְׂכַת־טוֹב: "אֲזוּ נִדְּבָרוּ יִרְאֵי ה' אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וַיִּקְשַׁב ה' וַיִּשְׁמָע, וַיִּכְתַּב סֵפֶר זְכָרוֹן לְפָנָיו לִירְאֵי ה' וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ" וְתִזְכְּנוּ מַעֲתָה לְאַמוּנַת חַכְמִים בְּאַמֶּת, בְּשִׁלְמוֹת בְּכָל הַבְּחִינּוֹת:

תִּשְׁנֶה: וְנִזְכָּה שִׁיחֲזִיחוּ סְפָרִים הַרְבֵּה דְקָדְשָׁה, וַיִּתְחַדְּשׁוּ בְּכָל פַּעַם סְפָרִים הַרְבֵּה בְּתוֹרַתֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וַיְהִיָּה לָנוּ אֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּכָל־סֵפֶר, וְלֹא יְהִיָּה אֲצִלָּנוּ לְמוֹתָר שׁוֹם סֵפֶר הַמְּדַבֵּר מִעֲנִינֵי תוֹרַתֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, הֵן הַמְּדַבְּרִים בְּפֶשֶׁט רְמֵז דְרוּשׁ סוּד, הֵן סְפָרֵי הַמְּפָרְשִׁים

